

KOMMISSIONEN

KOMMISSIONENS BESLUT

av den 16 mars 2004

om den stödordning som Italien planerar genomföra till förmån för kooperativ som arbetar med bearbetning och saluföring som kompensation för de skador som orsakats av bluetongue – artikel 5 i regionen Sardiniens lag nr 22 av den 17 november 2000

[delgivet med nr K(2004) 471]

(Endast den italienska texten är giltig)

(2005/906/EG)

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION HAR ANTAGIT
DETTA BESLUT

- (3) Genom en skrivelse av den 2 februari 2001 underrättade kommissionen Italien om sitt beslut att inleda det förfarande som anges i artikel 88.2 i EG-fördraget avseende det aktuella stödet.

med beaktande av fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 88.2 första stycket,

efter att i enlighet med nämnda artikel ha gett berörda parter tillfälle att yttra sig, och

- (4) Kommissionens beslut om att inleda förfarandet har offentliggjorts i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning* ⁽²⁾. Kommissionen har uppmanat berörda parter att inkomma med synpunkter på åtgärden i fråga.

av följande skäl:

I FÖRFARANDE

- (1) Genom en skrivelse av den 24 november 2000, registrerad den 28 november 2000, anmälde Italiens ständiga representation vid Europeiska unionen till kommissionen, i enlighet med artikel 88.3 i EG-fördraget, regionen Sardiniens lag nr 22 av den 17 november 2000 om åtgärder för att kompensera uppfödare för förluster på grund av djursjukdomen bluetongue ⁽¹⁾ (nedan kallad "regionen Sardiniens lag nr 22/2000"). Enligt artikel 10 i den lagen måste beviljande av vissa stöd godkännas av kommissionen inom ramen för det förfarande som anges i artiklarna 87 och 88 i EG-fördraget.
- (2) Genom en skrivelse av den 15 december 2000, registrerad den 19 december 2000, överlämnade Italiens ständiga representation vid Europeiska unionen till kommissionen de kompletterande uppgifter som begärdes i en skrivelse av den 13 december 2000.

- (5) I samma beslut godkände kommissionen de stöd som föreskrivs i artiklarna 2, 3 och 4 i regionen Sardiniens lag nr 22/2000, eftersom kommissionen ansåg att dessa uppfyller de nödvändiga villkoren för stöd för att underlätta utvecklingen av vissa näringsverksamheter i enlighet med artikel 87.3 c i EG-fördraget.
- (6) De italienska myndigheterna har inte inkommit med några synpunkter på åtgärderna i fråga. Kommissionen har inte mottagit några synpunkter från övriga berörda parter.

II BESKRIVNING

- (7) Stöden grundar sig på artikel 5 i regionen Sardiniens lag nr 22/2000, om åtgärder till förmån för kooperativ som arbetar med bearbetning och saluföring som kompensation för de skador som orsakats av bluetongue.

⁽¹⁾ Lagen antogs av *Consiglio regionale della Sardegna* (Sardiniens regionala råd) den 25 oktober 2000 och offentliggjordes i *Bollettino ufficiale della Regione Sardegna* (Regionen Sardiniens officiella tidning) nr 36, 25.11.2000.

⁽²⁾ EGT C 327, 22.11.2001, s. 5.

- (8) I augusti 2000 bröt bluetongue ut på Sardinien och sjukdomen spred sig över hela ön, trots de åtgärder som vidtagits av myndigheterna. Sjukdomens spridning gynnades av klimatförhållandena (varmt och torrt väder). För att bekämpa bluetongue införde Italiens hälsovårdsmyndigheter den 28 augusti 2000 ett förbud mot förflyttning av tama och vilda idisslare (inkl. sperma, ägg och embryon) som har sitt ursprung i eller kommer från Sardinien till övriga delar av landet och de andra EU-medlemsstaterna. Det infördes också ett förbud mot förflyttning av dessa djur från provinsen Cagliari till resten av regionen samt krav på att veterinärmyndigheterna i övriga regioner skall utföra kliniska kontroller på anläggningar dit får transporterats från Sardinien de senaste två månaderna. De regionala myndigheterna antog därefter dekret nr 34 av den 5 september 2000 om akuta åtgärder för kontroll av bluetongue⁽¹⁾, i vilket förflyttning från jordbruksföretagen av får, getter, nötboskap, buffel och djur av vilda arter som föds upp förbjuds över hela Sardinien. Genom dekretet blev det också obligatoriskt att bekämpa sjukdomens insektvektorer. Den 16 oktober 2000 antog de regionala hälsovårdsmyndigheterna en handlingsplan för att bekämpa och utrota bluetongue i Sardinien, och den 25 oktober 2000 antog Sardiniens regionala råd lag nr 22/2000 om åtgärder för att kompensera uppfödare för förluster på grund av bluetongue, som sedermera anmäldes till kommissionen för en granskning av lagens överensstämmelse med artiklarna 87, 88 och 89 i EG-fördraget. Åtgärder i artiklarna 2, 3 och 4 i regionen Sardiniens lag nr 22/2000 har ansetts vara förenliga med den gemensamma marknaden⁽²⁾. Kommissionen har beslutat att inleda det förfarande som anges i artikel 88.2 i EG-fördraget avseende de stöd som föreskrivs i artikel 5 i den regionala lagen.
- (9) Enligt artikel 5 i regionen Sardiniens lag nr 22/2000 får det regionala styret bevilja stöd till företag och kooperativ med säte på Sardinien som arbetar med skörd, bearbetning, förpackning och saluföring av jordbruksprodukter, vars inkomster på grund av rättsliga eller avtalsenliga skyldigheter minskat med mer än 20 % (mindre gynnade jordbruksområden) eller 30 % (andra områden) i förhållande till genomsnittet under de tre senaste åren. Dessa stöd är avsedda att kompensera för förluster som uppstått till följd av bristen på råvaror som kan bearbetas och är begränsade till förluster i samband med minskade överföringar från medlemmarna.
- (10) Stödbeloppet för år 2000 är beräknat till 5 miljarder lire (cirka 2 582 280 euro).
- (11) Kommissionen har beslutat att inleda förfarandet i artikel 88.2 i EG-fördraget på grund av en del tvivel angående den berörda stödordningens förenlighet med den gemensamma marknaden. Det handlar framför allt om att det i punkt 11.4 i riktlinjerna inte finns någon bestämmelse om beviljande av ersättning till bearbetningsföretag för skador orsakade av djursjukdomar.
- Trots att de italienska myndigheterna endast beviljar stöd till kooperativen har det enligt kommissionen inte fastställts något orsakssamband mellan sjukdomen (bluetongue) och de minskade överföringarna. Regionen hade till exempel drabbats av torka (se stöd nr N 745/2000), vilket kan ha bidragit till en minskning av de kvantiteter som levererats. Minskad tillgång på råvaror för vissa kooperativ kan dessutom bero på andra omständigheter än bluetongue (eller torkan).
- (12) I enlighet med punkt 11.3.8 i riktlinjerna, där det endast tillåts skadestånd till lantbrukare, eller producentorganisationer där dessa är medlemmar, för skador som beror på ogynnsamma klimatförhållanden, är det inte möjligt att tillämpa samma bestämmelser på bearbetningsföretag när det gäller förluster på grund av bluetongue. I allmänhet anser kommissionen att agroindustrin är relativt flexibel när det gäller förvaltningen av sina försörjningskällor. Detta kan givetvis innebära extra utgifter för råvaror och lägre lönsamhet, men det borde inte motivera en direkt tillämpning av reglerna för jordbruksproduktion.
- (13) Eftersom det inte finns annan rättslig grund för att granska och eventuellt bevilja det stöd som föreskrivs i artikel 5 i regionen Sardiniens lag nr 22/2000, borde ett sådant stöd ha ansetts som ett driftsstöd, det vill säga ett stöd som syftar till att minska sådana utgifter inom företagen inom agroindustrin som hör till den löpande verksamheten. I princip anses sådana stöd vara oförenliga med den gemensamma marknaden.
- (14) Efter beslutet att inleda det förfarande som anges i artikel 88.2 i EG-fördraget har de italienska myndigheterna inte inkommit med några synpunkter till kommissionen.
- (15) Sådant stöd som ges av en medlemsstat eller med hjälp av statliga medel, av vilket slag det än är, som snedvrider eller hotar att snedvrida konkurrensen genom att gynna vissa företag eller viss produktion, är enligt artikel 87.1 i EG-fördraget oförenligt med den gemensamma marknaden i den utsträckning det påverkar handeln mellan medlemsstaterna.

III RÄTTSLIG BEDÖMNING

⁽¹⁾ Offentliggjort i *Bollettino ufficiale della Regione Sardegna* nr 29, 19.9.2000, s. 1958.

⁽²⁾ Beslut SG(01) D/285817 av den 2 februari 2001.

- (16) Enligt artikel 40 i rådets förordning (EG) nr 1254/1999 av den 17 maj 1999 om den gemensamma organisationen av marknaden för nötkött⁽¹⁾ skall artiklarna 87, 88 och 89 i EG-fördraget tillämpas på produktion och saluföring av de produkter som omfattas av förordningen, om inte annat föreskrivits i denna. En liknande bestämmelse fastställs i rådets förordning (EG) nr 2529/2001 av den 19 december 2001 om den gemensamma organisationen av marknaden för får- och getkött⁽²⁾, där det i artikel 23 fastställs att artiklarna 87, 88 och 89 i EG-fördraget skall tillämpas på produktion och saluföring av de produkter som avses i artikel 1, om inte annat föreskrivits i den förordningen.
- (17) Enligt artikel 5 i regionen Sardinien lag nr 22/2000 föreskrivs stöd till jordbruksföretag och jordbrukskooperativ som kompensation för förluster orsakade av bristen på råvaror som kan bearbetas på grund av minskade överföringar från medlemmarna, till följd av utbrottet av bluetongue-epidemin. De berörda företagen och kooperativen åtnjuter ekonomiska fördelar som de annars inte skulle ha erhållit genom sin verksamhet, och följaktligen förbättras deras konkurrenssituation jämfört med andra jordbrukare i gemenskapen som inte erhåller samma stöd.
- (18) Sådana stöd påverkar konkurrensen och handeln mellan medlemsstaterna, eftersom stödmottagarna utövar en ekonomisk verksamhet inom en sektor (nöt- och fårkött) som är föremål för handel mellan medlemsstaterna. År 2001 uppgick det italienska nötkreatursbeståndet till 6 932 700 djur, varav 273 900 föddes upp på Sardinien. Samma år uppgick fårbeståndet till 8 311 400 djur, varav 3 602 200 på Sardinien, medan det totala antalet getter var 1 024 800, varav 240 200 på Sardinien.
- (19) Den aktuella åtgärden omfattas således av definitionen av statligt stöd enligt artikel 87.1 i fördraget.
- (20) Förbudet att bevilja statligt stöd är inte absolut. I detta fall står det dock klart att de undantag som fastställs i artikel 87.2 i fördraget inte är tillämpliga, och de italienska myndigheterna har inte heller åberopat dem.
- (21) Inte heller artikel 87.3 a i fördraget kan tillämpas, eftersom stödet inte är avsett att främja den ekonomiska utvecklingen i regioner där levnadsstandarden är onormalt låg eller där det råder allvarlig brist på sysselsättning.
- (22) Vad gäller artikel 87.3 b i fördraget är stödet i fråga inte avsett att främja genomförandet av viktiga projekt av gemensamt europeiskt intresse, och det är inte heller avsett att avhjälpa en allvarlig störning i en medlemsstats ekonomi.
- (23) Stödet i fråga tjänar inte heller de syften som anges i artikel 87.3 d i fördraget.
- (24) I detta fall är det endast undantaget i artikel 87.3 c i fördraget som kan tillämpas på den anmälda stödordningen. Det är således nödvändigt att kontrollera om de föreskrivna åtgärderna kan omfattas av ett sådant undantag.
- (25) Eftersom lagen i fråga vederbörligen anmälts av de italienska myndigheterna i enlighet med artikel 88.3 i fördraget skall reglerna i gemenskapens riktlinjer för statligt stöd till jordbrukssektorn⁽³⁾ (nedan kallade "riktlinjerna") tillämpas vid bedömningen av lagen. Enligt punkt 23.3 i riktlinjerna skall dessa riktlinjer från och med den 1 januari 2000 tillämpas på nya statliga stöd, även sådana stöd som redan anmälts av medlemsstaterna och om vilka kommissionen ännu inte fattat något beslut.
- (26) Enligt punkt 11.1.1 i riktlinjerna inbegriper det statliga stödet till jordbruket en rad åtgärder som syftar till att kompensera jordbrukare för skador på jordbruksproduktion eller produktionsmedel i jordbruket (inklusive byggnader och odlingar), som orsakats av oförutsedda händelser såsom naturkatastrofer, ogynnsamma väderförhållanden eller utbrott av djur- eller växtsjukdomar.
- (27) Det är därför uppenbart att ersättning i samband med skador som orsakats av en djursjukdom endast kan utgå för förluster inom produktionssektorn och inte inom bearbetning och saluföring av jordbruksprodukter. Stöd avsedda att kompensera sådana förluster måste dessutom vara förenliga med punkt 11.4 i riktlinjerna som avser just stöd till bekämpning av djur- och växtsjukdomar.
- (28) De italienska myndigheterna har inte kommenterat frågan. Kommissionen har alltså inte mottagit några ytterligare upplysningar som kan skingra de tvivel som uppstod i samband med att förfarandet enligt artikel 88.2 i fördraget inleddes när det gäller stöden i fråga.
- (29) De italienska myndigheterna har dessutom inte klart och obestriddligen bevisat att det finns ett direkt samband mellan de minskade överföringarna från medlemmarna i företagen eller i kooperativen på grund av bluetongue och inkomstbortfallen under samma period. Dessa förluster skulle kunna bero på andra faktorer, som torka, marknadskrisen, den ekonomiska förvaltningen av de berörda företagen osv. Allt stöd som är avsett att ersätta denna typ av förlust skulle utgöra ett driftsstöd, vilket är oförenligt med den gemensamma marknaden i enlighet med punkt 3.5 i riktlinjerna⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ EGT L 160, 26.6.1999, s. 21. Förordningen senast ändrad genom förordning (EG) nr 1782/2003 (EUT L 270, 21.10.2003, s. 1).

⁽²⁾ EGT L 341, 22.12.2001, s. 3.

⁽³⁾ EGT C 28, 1.2.2000, s. 2.

⁽⁴⁾ Förstainstansrättens dom av den 8 juni 1995 i mål T-459/93, *Siemens SA mot Europeiska kommissionen*, REG 1995, s. II-1675.

IV SLUTSATSER

- (30) Mot bakgrund av ovanstående drar kommissionen slutsatsen att det stöd som fastställts i artikel 5 i regionen Sardiniens lag nr 22/2000 utgör ett statligt stöd enligt artikel 87.1 i EG-fördraget och att det inte kan omfattas av något av de undantag som fastställs i artikel 87.3.
- (31) I artikel 10 i regionen Sardiniens lag nr 22/2000, anmäld i enlighet med artikel 88.3 i fördraget, fastställs det att det stöd som föreskrivs i artiklarna 3, 4 och 5 får verkställas av det regionala styret först efter det att Europeiska kommissionen godkänt stödet, och det är därför inte nödvändigt att återkräva det stöd som fastställts i artikel 5 i den lagen.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

De stöd som föreskrivs av Italien enligt artikel 5 i regionen Sardiniens lag nr 22/2000, avsedda att kompensera jordbruks-

företag och jordbrukskooperativ för de förluster som uppstått till följd av bristen på råvaror som kan bearbetas, på grund av minskade överföringar från medlemmar, är inte förenliga med den gemensamma marknaden. Stödordningen får därför inte genomföras.

Artikel 2

Italien skall inom två månader från delgivningen av detta beslut underrätta kommissionen om vilka åtgärder som har vidtagits för att följa beslutet.

Artikel 3

Detta beslut riktar sig till Republiken Italien.

Utfärdat i Bryssel den 16 mars 2004.

På kommissionens vägnar

Franz FISCHLER

Ledamot av kommissionen